

**UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG**

**HØJESTERETS DOM
afsagt fredag den 28. juni 2013**

Sag 282/2011

(2. afdeling)

Tryg Forsikring A/S

(advokat Jens Andersen-Møller)

mod

Aarhus Kommune

(advokat Lars Gregersen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Århus den 25. maj 2010 og af Vestre Landsrets 11. afdeling den 26. maj 2011.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jytte Scharling, Niels Grubbe, Thomas Rørdam, Jens Peter Christensen og Kurt Rasmussen.

Påstande

Appellanten, Tryg Forsikring A/S, har nedlagt påstand om, at indstævnte, Aarhus Kommune, til Tryg Forsikring skal betale 77.862 kr., subsidiært 10.000 kr., med procesrente fra den 17. januar 2008.

Aarhus Kommune har påstået frifindelse, subsidiært betaling af 10.000 kr. med procesrente fra den 17. januar 2008.

Påstandene for Højesteret er en konsekvens af, at Tryg Forsikring har opfyldt landsrettens dom.

Anbringender

Tryg Forsikring A/S har for Højesteret frafaldet anbringendet om, at Aarhus Værft A/S ikke efter Danske Lov 3-19-2 hæftede for fejl ved arbejdstilrettelæggelsen og tilsynet med arbejdet.

Tryg Forsikring har navnlig gjort gældende, at Aarhus Værft må betragtes som arbejdsgiver efter *sygedagpengelovens § 78, stk. 1, 2. pkt.*, da værftet havde de traditionelle arbejdsgiverfunktioner som tilrettelæggelse, instruktion og tilsyn med arbejdet. Lovforarbejderne fra 2006 viser, at det var hensigten generelt at begrænse kommunernes adgang til regres i ”arbejdsskadesager” omfattet af arbejdsskadesikringsloven. En sådan afgrænsning af arbejdsgiverbegrebet er både hensigtsmæssig og rimelig. Der er ikke holdepunkter for at anlægge den snævre fortolkning af ”arbejdsgiver”, som landsretten har gjort, da en sådan fortolkning vil gøre henvisningen til arbejdsskadesikringsloven og det dermed forbundne arbejdsgiverbegreb overflødig.

Med hensyn til *forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, 2. pkt.*, har Tryg Forsikring gjort gældende, at bestemmelsen skal læses i sammenhæng med 1. pkt., hvorefter den skadelidte i tilfælde af konkurs mv. ”indtræder ... i den sikredes ret imod selskabet”. Udtrykket ”det fulde krav på erstatning” i 2. pkt. må forstås således, at det relaterer sig til almindelige obligationsretlige regler om anmeldelsesret, hvor flere hæfter for samme krav. Det kan ikke antages, at det har været hensigten at udvide dækningen ud over den sikredes ret imod selskabet. Bestemmelsen er inspireret af dommene gengivet i UfR 2001.1285 H og UfR 2001.1303 H. Formålet med § 95 var oprindeligt alene at sikre, at en forsikringssum kom den skadelidte og ikke fallentens kreditorer til gode. I forarbejderne til lovændringen i 2003 er det da også nævnt, at skadelidte ikke kan få en bedre retsstilling over for selskabet end sikrede selv. Kravet er afledt af sikredes ret. Den ordlydsfortolkning, som landsretten har foretaget, må antages at kunne få vidtrækkende konsekvenser med hensyn til andre begrænsninger i forsikringsaftaler. Det gælder f.eks. bestemmelser om maksimumdækning.

Aarhus Kommune har navnlig gjort gældende, at begrænsningen af regresmuligheden i *sygedagpengelovens § 78, stk. 1, 2. pkt.*, efter sin ordlyd kun gælder regres over for arbejdsgiveren i sager, hvor en person ”er ansat hos den pågældende arbejdsgiver”. 2. pkt. er en undtagelse til

hovedreglen om sygedagpengeregres, og undtagelser skal ikke fortolkes udvidende. Det bestrides, at arbejdsgiverbegrebet i sygedagpengelovens § 78 er det samme som i arbejdsskadesikringsloven. Formålet med indførelsen af begrænsningen i kommunernes adgang til sygedagpengeregres var at fremme arbejdsgivernes sociale engagement og aktive rolle i sygdomsopfølgingsarbejdet på virksomhederne, hvilket formål kunne fremmes ved at undgå, at kommunerne rejste regreskrav mod virksomheder, hvor skadelidte arbejdede eller skulle tilbage til arbejdet. Det er ikke tilfældet i denne sag, hvor skadelidte på ulykkestidspunktet udførte arbejde for andre end skadelidtes arbejdsgiver. Af forarbejderne til lovændringen i 2006 fremgår da også, at forbuddet mod regres ikke er uden undtagelser, hvilket bl.a. kan ses af de svar, som beskæftigelsesministeren gav.

Med hensyn til *forsikringsaftalelovens* § 95, stk. 2, 2. pkt., har Aarhus Kommune gjort gældende, at der ikke i forbindelse med lovændringen i 2003 er taget direkte stilling til, om skadelidte skal tåle fradrag i erstatningen svarende til aftalt selvrisiko. Efter ordlyden kan skadelidte rette ”det fulde krav på erstatning” mod forsikringsselskabet. Efter forarbejderne har det måske nok været tilsigtet at bibeholde forsikringsselskabets indsigelsesadgang mod skadelidte, men det er ikke kommet til udtryk i 2. pkt., og bestemmelsens klare ordlyd må have forrang.

Aarhus Kommune har frafaldet øvrige indsigelser, herunder indsigelsen vedrørende rentepåstanden.

Retsgrundlaget

Sygedagpengeloven

Ved lov nr. 563 af 9. juni 2006 fik sygedagpengelovens § 78, stk. 1, følgende ordlyd:

”Hvis en person modtager sygedagpenge fra kommunen, jf. § 2, stk. 1, nr. 4, og §§ 32, 41 og 54, som følge af en lidelse forvoldt af en ansvarlig skadevolder, kan kommunen gøre regreskrav gældende for de udbetalte sygedagpenge, i det omfang de erstatningsretlige betingelser herfor er opfyldt. Kommunen kan dog ikke gøre regres gældende over for arbejdsgiveren i sager, hvor en person ansat hos den pågældende arbejdsgiver har pådraget sig en arbejdsskade, der er omfattet af lov om arbejdsskadesikring.”

Lovændringen er bl.a. baseret på en rapport fra december 2004 fra udvalget om modernisering af sygedagpengeloven. Af pkt. 3.6.1.3 om undtagelse af erhvervsområdet fra regresbestemmelsen fremgår bl.a.:

”Det kunne overvejes om sager om arbejdsskadesager, der dækker ca. 24 pct. af regresindtægterne, kunne undtages fra regresbestemmelsen. Dette vil kunne løse stort set samtlige problemstillinger, der er beskrevet i forhold til arbejdsskadesagerne og regresbestemmelsen. Det gælder både problemerne i relation til indhentelse af oplysninger, undersøgelser om ansvarsgrundlag, svækkelsen af virksomhedernes sociale engagement, at virksomhederne med overenskomst stilles ringere osv.

Trafiksagerne, som er ca. $\frac{3}{4}$ af alle regressagerne, forløber stort set uden større problemer og har den klare fordel, at der ofte er en politirapport, der tager stilling til handlingsforløbet, og at der foreligger ansvarsforsikringer på området.

Ved at undtage arbejdsskaderne fra regresbestemmelsen er det vigtigt at holde sig for øje, at der ikke bliver tale om, at arbejdsgiverne ikke længere har ansvar for arbejds-skade efter fx erstatningsansvarsloven, arbejdsmiljøloven eller anden lovgivning. Det ansvar har arbejdsgiveren fortsat, og det er således alene regreskravet – det yderste led – der fjernes.

En fjernelse af sagsområdet ”arbejdsskadesager” ses ikke at give problemer i relation til lighedsgrundsætningen, idet der er tale om et sagsområde, der undtages fra bestemmelsen.

Ved undtagelse af arbejdsskadesager skal der ske ændring af ordlyden i dagpengelovens § 39, stk. 2, samt EAL § 17, stk. 1, 3 pkt., således at arbejdsskadesager undtages.

Hvis området ”arbejdsskadesager” skal undtages fra regresbestemmelsen, skal ”arbejds-skadesager” defineres klart. En mulighed kunne være at bruge definitionen på ”Arbejds-skade” i §§ 5-7 i lov om arbejdsskadesikring: ...”

I det lovforslag, der ligger til grund for ændringen af sygedagpengelovens § 78, fandtes denne bestemmelse i § 76. I lovforslag L 154, fremsat den 2. februar 2006, hedder det bl.a. (Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4680 ff.):

”Almindelige bemærkninger

...

3 a. Ophævelse af regresadgangen i arbejdsskadesager

Siden 1996 har kommunen kunnet gøre regreskrav gældende i de sager, hvor der udbetales sygedagpenge til en person, der er sygemeldt som følge af en skade/lidelse forvoldt af en ansvarlig skadevolder, forudsat at de almindelige erstatningsretlige betingelser er opfyldt. Adgangen til regres omfatter ligeledes den refusion, som er udbetalt til en arbejdsgiver, der har ydet (syge)løn under sygdom til den skadelidte.

Det foreslås, at regresbestemmelsen begrænses, således at der ikke kan gøres regres gældende over for en arbejdsgiver i en sag, hvor en ansat hos den pågældende arbejdsgiver er ramt af en arbejdsskade.

Ændringen, som er en del af finanslovsaftalen 2006, er begrundet i følgende forhold:

For *det første* harmonerer den gældende regresbestemmelse dårligt med forventningerne om arbejdsgivernes sociale engagement og stadig mere aktive rolle i sygeopfølgningsarbejdet på virksomhederne. Arbejdsgiverne kan således have vanskeligt ved at skulle samarbejde med kommunerne om oprettelse af løntilskudsjob, fleksjob mv., når de samtidig oplever, at kommunerne fører sager mod dem om tilbagebetaling af sygedagpenge.

For *det andet* er der et samspil med arbejdsgiverperioden på 14 dage. I sygedagpenge-loven fordeles udgifterne ved sygefraværet således, at arbejdsgiveren skal afholde udgiften til sygedagpenge til den ansatte i de første 14 dage, jf. lovforslagets § 30. I disse 14 dage skal arbejdsgiveren betale sygedagpenge til den ansatte uden hensyn til om virksomheden er skyld i sygefraværet eller ej. Efter arbejdsgiverperioden på de 14 dage er det kommunen, der udbetaler sygedagpenge. Der er således tale om en objektiv fordeling af udgiftsbyrderne, med nogle ganske få undtagelser i lovforslagets § 23.

Med den gældende adgang til at gøre regres gældende over for en ansvarlig skadevolder, også i arbejdsskadesager, sker der således en sammenblanding af principperne for afholdelse af udgifterne til sygedagpenge til sygemeldte lønmodtagere. I øvrigt er arbejdsgiverne i modsætning til andre skadevoldere afskåret fra at få udgifterne i forbindelse med et regresansvar dækket af deres almindelige erhvervsansvarsforsikring.

For *det tredje* oplever særligt små virksomheder en manglende retssikkerhed, fordi sagerne om regres er meget komplicerede, da der skal ske en vurdering af det såkaldte erstatningsretlige grundlag, og kommunerne samtidig ikke altid sørger for at gøre det klart for virksomhederne, at en sygedagpengesag er blevet til en sådan tilbagebetalingssag.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

...

Til kapitel 29

Regreskrav over for ansvarlig skadevolder

Til § 76

Bestemmelsen om kommunernes adgang til i sygedagpengesager at rejse regreskrav over for en ansvarlig skadevolder svarer til gældende lovs § 39, stk. 2 og 3. Der foreslås dog en begrænsning i regresadgangen, således at kommunen ikke længere kan gøre regres gældende over for arbejdsgiveren i sager, hvor en person ansat hos den pågældende arbejdsgiver er ramt af en arbejdsskade, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 3 a”.

Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 1 og 2, (lovbekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006) er sålydende:

”Når den sikredes erstatningspligt over for den skadelidte er fastslået og erstatningens størrelse bestemt, indtræder den skadelidte i den sikredes ret imod selskabet, for så vidt han ikke er fyldestgjort.

Stk. 2. Den skadelidte indtræder endvidere i den sikredes ret imod selskabet, hvis skadelidtes krav på erstatning er omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. I det omfang skadelidtes krav ikke er blevet dækket, kan det fulde krav på erstatning rettes mod selskabet. Selskabet skal i de i 1. pkt. nævnte tilfælde uden ugrundet ophold underrette den sikrede om, at det har modtaget et krav på erstatning.”

Forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, er indsat ved lov nr. 434 af 10. juni 2003. I lovforslag L 169, fremsat den 26. februar 2003, hedder det bl.a. (Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4375 ff.):

”Almindelige bemærkninger

...

4.5. Direkte krav ved ansvarsforsikringer

4.5.1. Gældende ret

Ved ansvarsforsikringer indtræder skadelidte efter forsikringsaftalelovens § 95 i skadevolderens/sikredes ret mod ansvarsforsikringsselskabet, når skadevolderens erstatningspligt og erstatningens størrelse er fastslået. Erstatningspligten og erstatningens størrelse kan fastslås ved dom over skadevolderen, eller ved at skadevolderen anerkender skadelidtes erstatningskrav.

Skadelidte »indtræder« i sikredes ret, dvs. at skadelidte kan rette sit krav direkte mod ansvarsforsikringsselskabet, men skadelidte kan dog ikke få en bedre retsstilling over for selskabet, end skadevolderen/sikrede ville have haft, hvis den pågældende selv havde betalt erstatningen til skadelidte og derefter havde gjort kravet gældende mod selskabet. Om og i givet fald i hvilket omfang skadelidte har et krav mod forsikringsselskabet, afhænger således af, i hvilket omfang sikrede/skadevolderen har et krav mod selskabet. Forsikringsselskabet kan gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte som over for skadevolderen/sikrede, f.eks. at forsikringsdækningen er ophørt på grund af manglende præmiebetaling (lovens § 14), eller at sikrede forsætligt har fremkaldt forsikringsbegivenheden (lovens § 18).

Spørgsmålet om skadelidtes muligheder for at rette sit krav direkte mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab er i praksis navnlig opstået i tilfælde, hvor skadevolderen er gået konkurs eller lignende. Det er imidlertid nu fastslået ved Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1303, at skadelidte i tilfælde af skadevolderens konkurs har et krav mod ansvarsforsikringsselskabet.

Med hensyn til den lovpligtige ansvarsforsikring for motordrevne køretøjer gælder der den særlige regel, at forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte, jf. færdselslovens § 108, stk. 1. Det samme gælder for den lovpligtige ansvarsforsikring for hunde, jf. hundelovens § 8, stk. 2. Den skadelidte kan i disse tilfælde uden videre rette sit krav direkte mod ansvarsforsikringsselskabet, uanset om betingelserne i forsikringsaftalelovens § 95 er opfyldt. Forsikringsselskabet hæfter endvidere umiddelbart i forhold til skadelidte, dvs. at selskabet som udgangspunkt skal betale erstatning til skadelidte, selv om selskabet ikke i forhold til forsikringstageren er forpligtet til at dække skaden, f.eks. fordi skaden er forvoldt forsætligt, eller forsikringstageren har tilsidesat sikkerhedsforholdsregler i forsikringsbetingelserne.

4.5.2. Lovforslagets udformning

Som anført ovenfor, kan skadelidte efter § 95 som udgangspunkt alene rette sit krav mod forsikringsselskabet, hvis skadevolderens erstatningspligt og erstatningens størrelse er fastslået ved skadevolderens anerkendelse af kravet eller ved dom mv. over skadevolderen. Skadelidte skal således rette sit krav mod skadevolderen først, selv om det oftest vil være forsikringsselskabet, der i sidste ende kommer til at betale erstatningen. Selskabet vil dog i praksis ofte blive involveret i sagen mod skadevolderen ved, at den pågældende kontakter forsikringsselskabet, som herefter bistår ham eller hende under sagen (f.eks. med advokatbistand).

Udvalget har overvejet, om der bør indføres en almindelig adgang for skadelidte til at rette sit krav direkte mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab. Dette ville for skadelidte indebære den processuelle lettelse, at den pågældende kun behøver at rejse kravet mod selskabet og ikke behøver at afvente skadevolderens stillingtagen til kravet.

Et flertal i udvalget (11 medlemmer) anfører, at selv om en ansvarsforsikring i praksis bidrager til at sikre, at skadelidte får den erstatning, som den pågældende har krav på, er forsikringen principielt tegnet af forsikringstageren med henblik på at sikre ham eller hende (eller andre sikrede) mod de økonomiske følger af et eventuelt erstatningsansvar. Der er i dansk ret ingen almindelig pligt til at tegne en ansvarsforsikring, og det er som udgangspunkt et anliggende mellem den enkelte forsikringstager og forsikringsselskabet, om og i givet fald med hvilken dækning der skal tegnes en ansvarsforsikring. Efter flertallets opfattelse må det således som udgangspunkt være op til den enkelte skadevolder, om han eller hun ønsker at inddrage sin eventuelle ansvarsforsikring i sagen.

Hertil kommer, at skadevolderen kan have gode grunde til at ville afklare skadelidtes erstatningskrav uden at involvere forsikringsselskabet, f.eks. af hensyn til fastsættelse af den fremtidige præmie. En almindelig regel om direkte krav aktualiserer endvidere i endnu højere grad end den gældende § 95 spørgsmålet om, hvordan forsikringsselskabet sikrer, at skadevolderen/sikrede bidrager til sagens oplysning. I en lang række tilfælde vil det være nødvendigt med skadevolderens medvirken for at sikre en tilstrækkelig oplysning af sagen. Selv om skadevolderen i de fleste tilfælde må antages at ville medvirke til sagens oplysning, har forsikringsselskabet en berettiget interesse i at undgå, at det som følge af skadevolderens manglende interesse og medvirken kommer til at betale en erstatning, som skadelidte ikke har krav på.

En almindelig adgang til at rette et krav direkte mod ansvarsforsikringsselskabet har endvidere kun reel værdi for skadelidte, hvis skadevolderen og/eller forsikringsselskabet har pligt til at oplyse om, at der er tegnet en ansvarsforsikring. For visse forsikringstyper navnlig på erhvervsforsikringsområdet, f.eks. bestyrelsesansvarsforsikringer er det imidlertid et normalt led i forsikringsbetingelserne, at forsikringsdækningen bortfalder, hvis forsikringstageren/sikrede oplyser om, at der er tegnet en forsikring.

Udvalgets flertal finder på denne baggrund, at der med den nuværende udformning af § 95 er fundet en rimelig og passende balance mellem hensynet til, at sikrede som skadevolder kan råde over, om ansvarsforsikringsselskabet skal involveres i sagen, og hensynet til, at skadelidte rent faktisk får den erstatning, som den pågældende har krav på. Flertallet fremhæver endvidere, at spørgsmålet om skadelidtes direkte krav mod ansvarsforsikringsselskabet i praksis er opstået i tilfælde af skadevolderens konkurs mv., og at der ikke herudover kan peges på et udtalt praktisk behov for at indføre en almindelig adgang for skadelidte til at rette sit krav direkte mod forsikringsselskabet.

På denne baggrund foreslår flertallet, at § 95 ændres, således at det i overensstemmelse med retspraksis kommer til at fremgå udtrykkeligt af bestemmelsen, at skadelidte har et direkte krav mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab, hvis skadevolderen er gået konkurs. Det foreslås, at dette også skal gælde, hvis skadevolderen har fået tvangsakkord eller gældssanering, idet skadelidte i disse tilfælde ikke har mulighed for at få sit fulde krav betalt af skadevolderen. Flertallet finder ikke, at der herudover er grundlag for at foreslå ændringer af § 95.

Et mindretal i udvalget (2 medlemmer) foreslår, at der i hvert fald for forbrugerforsikringer indføres en almindelig adgang for skadelidte til at rette sit krav mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab. Mindretallet finder, at en sådan regel bør indføres for at sikre en tilstrækkelig beskyttelse af skadelidtes interesser i forhold til en ansvarsforsikret skadevolder og dennes forsikringsselskab. Mindretallet peger endvidere på, at ansvarsforsikringer, der i dag er et meget udbredt forsikringsprodukt, ikke kun tegnes i den sikrede, men også i potentielle skadelidtes interesse, og at der nu i loven bør tages højde herfor.

Der henvises til betænkningen side 211 ff.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgsflertallets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 1, nr. 14 (forslag til lovens § 95, stk. 2). Justitsministeriet lægger særligt vægt på, at den gældende § 95 som anført af udvalgets flertal i praksis navnlig har givet anledning til problemer i tilfælde, hvor skadevolderen er gået konkurs eller lignende, og at der ikke herudover kan peges på et udtalt praktisk behov for at indføre en almindelig adgang for skadelidte til at rette sit krav direkte mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab. Der er ikke i dansk ret nogen almindelig pligt til at tegne ansvarsforsikring, og det bør efter Justitsministeriets opfattelse som udgangspunkt være op til skadevolderen/sikrede, hvorvidt han eller hun ønsker at involvere sin ansvarsforsikring i sagen og som anført ovenfor kan den pågældende have gode grunde til at ville afklare erstatningssagen uden at involvere sin ansvarsforsikring.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser:

Til nr. 14 (§ 95, stk. 2)

Det foreslås, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af § 95, at skadelidte i tilfælde af skadevolderens/sikredes konkurs har et direkte krav mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab, jf. 1. pkt. Dette er i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1303. Det foreslås samtidig, at dette også gælder, hvis skadevolderen har fået tvangsakkord eller gældssanering, idet skadelidte heller ikke i disse tilfælde har mulighed for at få sit fulde erstatningskrav betalt af skadevolderen.

Den foreslåede regel omfatter skadelidtes krav på erstatning, hvis kravet er omfattet af skadevolderens konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. Om dette er tilfældet, må afgøres efter reglerne i konkursloven og almindelige formueretlige principper. Efter konkurslovens § 38 omfatter konkursen som udgangspunkt de fordringer mod skyldneren, der er stiftet før konkursdekretets afsigelse. Tilsvarende omfatter en tvangsakkord de fordringer, der er stiftet inden akkordforhandlingens åbning, jf. konkurslovens § 158, stk. 1, og en gældssanering de fordringer, der er stiftet inden gældssaneringssagens indledning, jf. konkurslovens § 199, stk. 1.

Skadelidte kan rejse et direkte krav mod forsikringsselskabet, når der efter reglerne i konkursloven er afsagt konkursdekret, eller skadevolderen/sikrede har fået tvangsakkord eller gældssanering.

Skadelidte kan i det omfang den pågældendes krav er udækket rette sit fulde erstatningskrav mod forsikringsselskabet, jf. 2. pkt. Dette gælder, selv om skadelidtes krav mod skadevolderen f.eks. nedsættes som led i en tvangsakkord. Dette er i overensstemmelse med gældende ret, jf. Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2001, side 1285.

Ligesom efter det gældende stk. 1 »indtræder« skadelidte i sikredes ret imod selskabet. Dette indebærer bl.a., at forsikringsselskabet også i tilfælde af skadevolderens konkurs mv. kan gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte som over for skadevolderen/sikrede.

For at sikre, at skadevolderen/sikrede får lejlighed til at redegøre for sin opfattelse af erstatningsspørgsmålet, foreslås det, at forsikringsselskabet uden ugrundet ophold skal underrette den pågældende om, at selskabet har modtaget et krav på erstatning, jf. 3. pkt.

Der henvises til de almindelige bemærkninger punkt 4.5.”

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om Tryg Forsikring A/S' forsikringstager, Aarhus Værft A/S, er arbejdsgiver efter sygedagpengelovens § 78, stk. 1, 2. pkt., således at Aarhus Kommune er afskåret fra at kræve regres, og om forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, er til hinder for at nedsætte kommunens regreskrav mod forsikringsselskabet med policens selvrisko på 10.000 kr.

Sygedagpengelovens § 78

Det følger af sygedagpengelovens § 78, stk. 1, 2. pkt., at kommunen ikke kan gøre regres gældende over for arbejdsgiveren i sager, hvor en person ansat hos den pågældende arbejdsgiver har pådraget sig en arbejdsskade, der er omfattet af lov om arbejdsskadesikring.

Højesteret finder, at arbejdsgiverbegrebet i sygedagpengelovens § 78 må forstås i overensstemmelse med arbejdsgiverbegrebet i arbejdsskadesikringsloven. Efter denne lovs § 2 er de berettigede ”Personer, der ansættes til at udføre arbejde ... for en arbejdsgiver”, og sikringspligten påhviler efter § 48 ”Enhver arbejdsgiver, som i sin tjeneste beskæftiger personer som nævnt i § 2”. Arbejdsskadesikringslovens arbejdsgiverbegreb omfatter efter praksis også arbejdsgivere, der beskæftiger vikarer, når arbejdsgiveren har arbejdsgiverbeføjelser, herunder instruktionsbeføjelse over for vikaren.

Denne forståelse af arbejdsgiverbegrebet i sygedagpengeloven støttes af de formål, der efter sygedagpengelovens forarbejder ligger til grund for bestemmelsen i § 78, stk. 1, 2. pkt. Det fremgår således heraf, at afskæringen af regresadgangen er begrundet i bl.a. ønsket om at styrke arbejdsgiverens sociale engagement, ligesom det anføres, at sigtet med bestemmelsen er generelt at undtage arbejdsskadesagerne fra regres.

Aarhus Kommune har herefter ikke noget regreskrav mod Tryg Forsikring. Højesteret tager derfor Tryg Forsikrings påstand om betaling af 77.862 kr. med renter til følge.

Forsikringsaftalelovens § 95

Østre Landsret har ved dom af 17. maj 2013 i sag B-3156-12 fundet, at skadelidtes ret i medfør af forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, til at rette ”det fulde krav” mod ansvarsforsikrings-selskabet er begrænset af en forsikringsaftales bestemmelse om selvrisiko. Der foreligger således modstridende landsretspraksis. På denne baggrund bemærker Højesteret følgende:

Det fremgår af både stk. 1 og stk. 2 i forsikringsaftalelovens § 95, at skadelidte ”indtræder” i den sikredes ret mod selskabet. Efter forarbejderne indebærer dette, at skadelidte – også i tilfælde af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering – ikke kan få en bedre retsstilling

over for selskabet, end sikrede ville have haft, og at forsikringsselskabet således kan gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte som over for skadevolderen/sikrede.

Bestemmelsen i § 95, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 434 af 10. juni 2003. Det fremgår af lovforslaget (Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4396), at hensigten med ændringen var, at det udtrykkeligt kom til at fremgå, at skadelidte har et direkte krav mod skadevolderens ansvarsforsikringsselskab, hvis skadevolderen er gået konkurs, eller hvis skadevolderen har fået tvangsakkord eller gældssanering, hvilket var i overensstemmelse med, hvad der allerede var fastslået ved Højesterets domme gengivet i UfR 2001.1285 og UfR 2001.1303.

Højesteret finder på denne baggrund, at udtrykket ”det fulde krav” i forsikringsaftalelovens § 95, stk. 2, 2. pkt., må forstås således, at den nedsættelse af skadelidtes krav, som kan finde sted som følge af skadevolderens konkurs, tvangsakkord eller gældssanering, ikke skal medføre nedsættelse af det krav, som skadelidte kan rette mod forsikringsselskabet. Udtrykket indebærer imidlertid ikke, at forsikringsselskabet i tilfælde af skadevolderens konkurs, tvangsakkord eller gældssanering er afskåret fra at gøre de samme indsigelser gældende over for skadelidte som over for skadevolderen, herunder at kravet skal nedsættes som følge af, at skadevolderen har påtaget sig en selvrisiko.

Sagsomkostninger

Aarhus Kommune skal i sagsomkostninger for alle tre instanser betale i alt 80.440 kr. til Tryg Forsikring til dækning af retsafgift for landsret og Højesteret af det vundne beløb med 5.440 kr. og dækning af udgift til advokatbistand med 75.000 kr.

Thi kendes for ret:

Aarhus Kommune skal betale 77.862 kr. med procesrente fra den 17. januar 2008 til Tryg Forsikring A/S.

I sagsomkostninger for byret, landsret og Højesteret skal Aarhus Kommune betale 80.440 kr. til Tryg Forsikring A/S.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.

Sagsomkostningsbeløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.